

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 4P/47/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516206723
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Búliková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2019:3516206723.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Alenou Búlikovou vo veci rozvodu manželstva K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. Y., A.. S.. V.. Š. XXX/XX, štátny občan SR a L. A., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. G., L. XXX/XX, štátny občan SR, a úpravy práv a povinností rodičov k maloletej I. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletej M. A., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo účastníkov K. A., nar. XX.XX.XXXX a L. A., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v N. Y., zapísané v Knihe manželstiev matričného úradu N. Y., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. XX, r o z v á d z a .

II. Maloletá I. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletá M. A., nar. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode manželstva z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, pričom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

III. Otec maloletej je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. A., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

IV. Otec maloletej je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej M. A., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.

V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou I. a maloletou M. vždy v poslednú sobotu v kalendárnom mesiaci v čase od 13.00 hodiny do 16.00 hodiny. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom vždy riadne pripraviť a odovzdať otcovi v mieste bydliska maloletých detí a otec je povinný deti v stanovenom čase matke vrátiť v mieste bydliska detí.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným dňa 12.08.2016 sa navrhovateľ - manžel domáhal rozvodu manželstva uzatvoreného medzi účastníkmi dňa XX.XX.XXXX, zapísaného v Knihe manželstiev matričného úradu N. Y., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod por. č. XX. Zároveň sa domáhal úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom - I. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX, tak, že deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, zastupovať deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia a otec bude zaviazaný prispievať mesačne na výživu maloletej I. sumou 100,- Eur a maloletej M. sumou 66,- Eur. Dôvodil tým, že manželka v roku 2014 spolu s deťmi opustila spoločnú

domácnosť a odsťahovala sa k svojej matke do K.. V čase podania návrhu s manželkou nebol ani v telefonickom kontakte a ohľadne detí sa informoval len u svokry. Mal za to, že v ich prípade nie je predpoklad obnovenia manželského spolužitia, nakoľko vzájomné vzťahy sú ochladnuté a rozvrátené. Na výživu oboch maloletých dcér prispieva mesačne sumou 200,- Eur na základe rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 14P/6/2015.

2. Manžel v priebehu konania zmenil svoj návrh a žiadal, aby boli obe maloleté deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko vzniklo podozrenie, že zo strany súčasného druhu matky dochádza k týraniu maloletej I.. Táto skutočnosť bola predmetom šetrenia tak orgánov sociálnoprávnej ochrany detí, ako aj polície.

3. Manželka s návrhom na rozvod manželstva a zverením detí do jej osobnej starostlivosti súhlasila, avšak žiadala určiť výživné na M. vo výške 100,- Eur, pretože maloletá má dlhodobé zdravotné problémy (astmu, alergie), vyžadujúce finančne náročné liečenie a diétne stravovanie. V otázke stretávania otca s maloletými deťmi, matka vo svojom poslednom vyjadrení zo dňa 25.01.2019 uviedla, že nesúhlasí so stretávaním otca s deťmi. I. podľa jej slov otca nevidela viac ako 4 roky a údajne ho nechce vidieť a stretnúť sa s ním. M. otca nepozná a matka si neželá, aby sa s ním stretla, lebo ona za otca považuje jej súčasného druhu. Zároveň uviedla, že nebude M. miast' a vysvetľovať jej, kto je jej otec. Nechce ju traumatizovať.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželov, výsluchom manželkinej matky a listinnými dôkazmi: sobášnym listom, rodnými listami detí, správami kolízneho opatrovníka, správou materskej školy, základnej školy, správou S. N. G., potvrdeniami o zdravotnom stave maloletej M., oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu H. sp. zn. 5P/56/2018 (o zmenu zverenia), správou ORPZ v H. zo dňa 25.11.2018, potvrdeniami o priemernom mesačnom príjme manžela aj manželky, dokladmi o výdavkoch, pričom zistil nasledovný stav vecí:

5. Manželstvo účastníkov bolo uzatvorené XX.XX.XXXX v N. Y., pričom u oboch účastníkov ide o manželstvo prvé. Z manželstva sa narodili dve deti: I. A., nar. XX.XX.XXXX a M. A., nar. XX.XX.XXXX.

6. Manželia prerušili spolužitie v lete roku 2014, kedy sa manžel pre pretrvávajúce manželské nezhody odsťahoval z K., kde rodina vtedy žila, do N. Y.. O tomto čase sa manželia nestýkajú a nekontaktujú, manželka neumožňuje manželovi stretávanie sa s maloletými deťmi. Manžel výživné maloletým deťom hradí exekučnou cestou. Manželka zanedlho po rozchode manželov nadviazala nový vzťah, pričom od septembra 2015 žije v spoločnej domácnosti so svojim súčasným partnerom Š. E. v N.N.H. G.. Podľa jej ostatného vyjadrenia sa mienia s druhom v budúcnosti vziať.

7. Manžel je zamestnaný v spoločnosti J. N. N..V..Q., Č., kde dosiahol čistý priemerný mesačný príjem za obdobie máj 2017 až apríl 2018 vo výške 503,86 Eur /priemerná hrubá mzda za odpracované mesiace bez PN bola vo výške cca 651,- Eur/. Hoci manžel napriek výzve nepredložil potvrdenie o svojom príjme za nasledujúce obdobie, súd z lustrácie v Sociálnej poisťovni zistil, že je zamestnaný v rovnakej spoločnosti, pričom za obdobie máj 2018 až december 2019 dosiahol priemerný vymeriavací základ /zodpovedajúci hrubej mzde/ vo výške 844,- Eur. Z toho vyplýva, že stále dosahuje obdobný, ak nie mierne vyšší príjem zo zamestnania. Zároveň je poberateľom invalidného dôchodku v sume 144,- Eur. Z príjmov sú mu vykonávané exekučné zrážky.

8. Manžel žije v trojizbovom byte spolu so svojou matkou, pričom uhrádzajú náklady spojené s užívaním bytu cca 128,- Eur, elektrinu cca 22,- Eur mesačne, UPC vo výške cca 22,- Eur mesačne, poplatok za komunálny odpad vo výške cca 22,- Eur ročne.

9. Manželka je zamestnaná v spoločnosti F. U., N..V..Q., K. - S., kde dosiahla priemernú čistú mesačnú mzdu za obdobie január 2018 - november 2018 vo výške 670,- Eur, z čoho jej zamestnávateľ rovnako vykonáva exekučné zrážky vo výške 50,- Eur mesačne. Jej druh pracuje v rovnakej spoločnosti s priemernou mesačnou čistou mzdou za január 2018 až november 2018 v sume cca 550,- Eur.

10. Manželka žije spolu s dcérami v spoločnej domácnosti s druhom v nájomnom byte v N. G., kde uhrádzajú nájomné vo výške cca 126,- Eur mesačne, elektrinu cca 65,- Eur mesačne, komunálny odpad

cca 75,- Eur /4 osoby ročne/. Okrem toho si matka uhradza cestovné do práce v sume 2,60 Eur denne (2 x 1,30 Eur).

11. Maloletá I.V. je v súčasnej dobe žiačkou 4. ročníka Základnej školy S..V.. Š. I. N.N. G.. Okrem toho navštevuje Základnú umeleckú školu, hudobný a výtvarný odbor. Matka hradí bežné výdavky spojené s dochádzkou maloletej do základnej školy (školská taška + pomôcky cca 80,- Eur, ZRPŠ - 9,- Eur) a dochádzkou do Základnej umeleckej školy (školné 55,- Eur /polročne + ZRPŠ 5,- Eur). Okrem toho má matka na maloletá I. bežné výdavky primerané veku na nákup oblečenia a ostatných potrieb.

12. Maloletá M. navštevuje materskú školu v N. G., kde matka mesačne hradí školné vo výške 13,- Eur a stravné vo výške cca 26,- Eur. M. trpí astmou, atopickou dermatitídou a alergiami, v dôsledku čoho má matka zvýšené náklady spojené s diétnym stravovaním cca 60,- Eur a úhradou liekov vo výške cca 25-30,- Eur mesačne. Okrem toho maloletá chodíva do kúpeľov, kde je potrebné hradiť pobyt sprievodcu vo výške cca 200 - 250,- Eur za 14 dní.

13. Okresný súd K. v rozsudku č.k. 14P/6/2015-23 zo dňa 28.05.2015 zveril maloletú I. a maloletú M. do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca na výživné vo výške 100,- Eur mesačne pre každé dieťa s účinnosťou od 01.04.2014. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.06.2015.

14. Zo správy Obvodného oddelenia PZ v N. G. zo dňa 25.11.2018 vyplynulo, že neboli zistené žiadne skutočnosti preukazujúce násilie voči maloletej I. v rodine matky. Matka maloletej má konfliktný vzťah so svojou matkou -starou matkou detí, pričom stará matka mala z tohto dôvodu nabádať maloletú I. k tomu, aby bola zlá k matke a jej druhovi, aby trucovala a klamala. Zranenia na nohách maloletej mali vzniknúť pádom na korčuliach, nie bitkou od druhu matky, ako bolo uvedené pred detskou lekárkou. Maloletá pred príslušnými orgánmi poprela, že by ju niekedy matka alebo jej druh bili. Z uvedeného dôvodu bola vec dňa 06.05.2018 odložená podľa § 60 ods. 3 písm. a/ zák. č. 372/1990 Zb., o priestupkoch.

15. Podľa § 22 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

16. Podľa § 23 ods. 1 zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

17. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

18. Podľa § 24 ods. 4 zák. o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 24 ods. 5 zák. o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

20. Podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Na základe uvedených skutočností a vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že vzájomný vzťah manželov je hlboko a definitívne rozvrátený a manželstvo dlhodobo neplní svoj účel. Od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, keďže manželka má už niekoľko rokov nového partnera, s ktorým žije v spoločnej domácnosti a plánuje budúcnosť. Súd preto manželstvo účastníkov rozviedol.

22. Čo sa týka úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, súd zveril maloletú I. a M. na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Podozrenie z týrania, resp. fyzického ubližovania maloletej I. v domácnosti matky sa žiadnym šetrením nepreukázalo, preto súd nemal dôvod meniť doterajšie výchovné prostredie maloletých.

23. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom na čas po rozvode, súd určil výživné zhodne s rozsudkom Okresného súdu K. č.k. 14P/6/2015-23 zo dňa 28.05.2015, t.j. po 100,- Eur pre každé dieťa. Súd po zhodnotení zárobkových možností oboch rodičov a odôvodnených potrieb maloletých detí, s prihliadnutím na ich vek a zdravotný stav, dospel k záveru, že výživné vo výške 100,- Eur mesačne je v súčasnej dobe primerané. Na strane jednej prihliadol k prirodzenému zvýšeniu nákladov maloletých detí spojených s ich rastom, na strane druhej zohľadnil skutočnosť, že matka pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti v roku 2015 bola len poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 199,- Eur, pričom dnes dosahuje viac ako trojnásobne vyšší príjem. Maloletá I.V. je aktuálne žiačkou prvého stupňa základnej školy a je zdravá. Mierne zvýšené výdavky má iba v súvislosti so svojim umeleckým vzdelávaním. Maloletá M. je žiačkou materskej školy, avšak má zvýšené výdavky má kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu. Potrebuje špeciálnu, bezlepkovú stravu, lieky a pravidelné liečenia, s čím sú spojené zvýšené výdavky, preto je výživné vo výške 100,- Eur mesačne v jej prípade odôvodnené.

24. Pri rozhodovaní o úprave styku maloletých detí s rodičom, ktorému neboli zverené do osobnej starostlivosti, súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi (§ 24 ods. 4 zákona o rodine).

25. V prejednávanej veci je zrejmé, že vzťah otca a maloletých detí je v súčasnej dobe výrazne oslabený. Súd však z vykonaného dokazovania nenadobudol presvedčenie, že by otec o svoje dcéry neprejavoval záujem alebo k nim nemal kladný citový vzťah. Práve naopak, dospel k záveru, že matka otcovi vo vytváraní vzťahu s jeho vlastnými deťmi viac menej bráni, pričom neprimerane upriamuje pozornosť oboch detí na jej súčasného partnera ako ich otca. V prípade mladšej M. sa snaží biologického otca zo života maloletej úplne vytesniť, čo prezentovala aj vo svojom poslednom vyjadrení zo dňa 25.01.2019 / vid' čl. 100/: „...M. otca nepozná a neželam si, aby sa s ním stretla, lebo preňu je otec môj druh. Nebudem dieťa miačať a vysvetlovať kto je jej otec. Nechcem ju traumatizovať....“

26. Z výpovede otca, ako aj matkinej matky (starej matky) vyplynulo, že otec mohol byť v styku s deťmi (telefonickom i osobnom) len zásluhou starej matky detí. V čase, keď boli deti u nej, mohli si s otcom telefonovať /bez vedomia matky/, pričom otec k starej matke posielal aj deťom darčeky k sviatkom. Stará matka zorganizovala stretnutie detí s otcom i návštevu jeho rodiny v N. Y. počas jej pobytu s deťmi v K.Š.. Skutočnosť, že stará matka vyvíja snahu o budovanie vzťahu detí s ich vlastným otcom, potvrdila aj výpoveď matky detí zo dňa 27.10.2017, kedy uviedla, že sa v júli 2016 u starej matky v K. nečakane stretla s otcom detí, ktorý si tam mal údajne prísť vyzdvihnúť I. z dôvodu, že ju stará matka chcela bez vedomia matky poslať k otcovi do N. Y..

27. V nadväznosti na uvedené, súd matku upozorňuje na skutočnosť, že jej prístup v otázke styku otca s maloletými deťmi nielenže nie je v súlade so zákonom, ale už vôbec nie je v záujme samotných maloletých detí. Matka si neuvedomuje, že z právneho hľadiska má otec detí rovnocenné postavenie ako matka, t.j. je ich zákonným zástupcom a ich najbližším príbuzným. V prípade, ak by sa matke niečo vážne stalo (napr. úmrtie, vážne ochorenie, úraz) a stratila by schopnosť starať sa o deti, zodpovednosť za zabezpečenie starostlivosti o deti zo zákona okamžite prechádza na otca a jej súčasný druh nebude mať vo vzťahu k jej deťom žiadne práva. Aj preto je dôležité, aby deti svojho otca poznali a podľa možnosti s

ním mali čo najlepší vzťah, nakoľko by sa v krajnom prípade mohli ocitnúť v starostlivosti niekoho, koho vôbec nepoznajú, napriek tomu, že ide o ich najbližšieho príbuzného.

28. Keďže deti jednoznačne potrebujú pre svoj zdravý vývoj čo najlepšie poznať svoje korene a predovšetkým svojich biologických rodičov, bez ohľadu na názor matky, súd upravil stretávanie otca s oboma maloletými deťmi tak, že otec má právo stretnúť sa s nimi každú poslednú sobotu v kalendárnom mesiaci v čase od 13.00 hodiny do 16.00 hodiny s tým, že si ich prevezme a následne vráti matke v mieste bydliska maloletých detí. Súd zohľadnil vek detí (10 a 5 rokov) a dospel k záveru, že by nemali mať problém spoločne stráviť s otcom 3 hodiny v mesiaci. Stretávanie v tomto rozsahu súd upravil najmä s prihliadnutím na to, že za posledné roky bol otec s dcérami v minimálnom styku a je potrebné, aby začali nadväzovať a budovať svoj vzájomný vzťah postupne. Do budúcnosti môže otec požiadať súd o rozšírenie rozsahu stretávania sa s deťmi. Matka je povinná deti na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať ich otcovi v mieste bydliska detí. V prípade, že otec v stanovenom čase nevyužije svoje právo na stretnutie s deťmi je vhodné, aby o tom matku vopred vyrozumel.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov sa náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP)

Odvolanie nemôžu podať tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali po vyhlásení tohto rozsudku (§ 368 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods.1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých

je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods.1 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti tohto rozsudku oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.